

TIBETANSK

PENSUMLITTERATUR

31. mai 2023

Listen vil oppdateres, da særlig med tillegg av anbefalt litteratur, før semesterstart.

Siste versjon av listen ligger her: www.filologi.no/pensum/2023/tibetansk.pdf.

Nedenfor finnes en veiledende liste over pensumlitteratur for dette kurset. Etter bekreftet opptak anbefales det at man anskaffer et eksemplar av innføringsboken før første undervisningstime.

PENSUM

Michael Hahn, [Lærebog i det klassiske tibetanske skriftsprog](#). København: Museum Tusulanum Forlag 2003.

Yael Bentor, [A Classical Tibetan Reader: Selections from Renowned Works with Custom Glossaries](#). Boston: Wisdom Publications 2013.

Cabezón, José Ignacio; Roger R Jackson; Lhundup Sopa Geshe, [Tibetan Literature: Studies in Genre](#). Ithaca: Snow Lion Publications 1996. Følgende utdrag anbefales: «Editors' Introduction» (s. 11–37); «A Brief History of the Tibetan bKa' 'gyur» (s. 70–94); «Influence of Indian Vyākaraṇa on Tibetan Indigenous Grammar» (s. 422–437).

UTFYLLENDE LITTERATUR

(IKKE PENSUM)

Cabezón, José Ignacio; Roger R Jackson; Lhundup Sopa Geshe, [Tibetan Literature: Studies in Genre](#). Ithaca: Snow Lion Publications 1996. Følgende utdrag anbefales: «Editors' Introduction» (s. 11–37); «A Brief History of the Tibetan bKa' 'gyur» (s. 70–94); «Influence of Indian Vyākaraṇa on Tibetan Indigenous Grammar» (s. 422–437).

Michael Hahn, [Lærebog i det klassiske tibetanske skriftsprog](#). København: Museum Tusulanum Forlag 2003.

ANDRE KJENTE LÆREBØKER

(IKKE PENSUM)

Wilson, Joe B., *Translating Buddhism from Tibetan: An Introduction to the Tibetan Literary Language and the Translation of Buddhist Texts from Tibetan*. Second, revised edition. Ithaca, NY Snow Lion, 1998. [Både førsteutgaven fra 1992 og andreutgaven fra 1998 kan brukes. Boken kan [kjøpes hos forlaget](#) og er tilgjengelig via [Universitetsbiblioteket](#).]

Hackett, Paul, *Learning Classical Tibetan: A Reader for Translating Buddhist Texts*. Boulder, Colorado: Snow Lion, 2019.

NETTRESSURSER

- THL [Tibetan to English Translation Tool](#)
- [The Digital Tibetan Wiki](#)

VIDERE STUDIER AV TIBETANSK

For videre studier av tibetansk ved Norsk filologisk institutt se våre nettsider om [forskningsseminarer](#).

Et fullstendig studium av tibetansk fordrer også kjennskap til de andre store «buddhistiske» språkene, særlig sanskrit og klassisk kinesisk. Norsk filologisk institutt holder forskningsseminarer med originaltekster på sanskrit, tibetansk og klassisk kinesisk. Interesserte studenter ønskes velkommen til disse seminarene. Norsk filologisk institutt formidler også kontakt med ledende universitetsmiljøer i utlandet.

OM PENSUM OG FILOLOGISKE STUDIER

Filologiske innføringskurs har som regel fire typer pensumlitteratur: (1) innføringsbok, (2) ordbok, (3) referansegrammatikk og (4) håndbøker og sekundærlitteratur. I tillegg finnes i mange tilfeller øvingsbøker og ressurser på Internett. En god innføringsbok kan gjøre nytte som både grammatikk, ordbok, øvingsbok og en sjelden gang som innføring til sekundærlitteraturen.

Den filologiske metode gjelder også for studier av talespråk, men må da suppleres med samtaleøvelser. Når man studerer talte språk bør man også tidlig lære å hilse og føre enkle samtaler, gjerne samtidig med studier av skrift og uttale.

For å lære et klassisk skriftspråk godt må man studere inngående en god innføringsbok, gjøre seg kjent med ordbøker og referanselitteratur, pugge ord (helst ved å lage egne glosesbøker og flashcards) og ikke minst lese setninger og etter hvert tekster jevnlig. Det tar lang tid å sette seg inn i et språk og en skriftradisjon på denne måten, og de fleste må studere minst én time per dag i omtrent et år for å få en god grunnleggende kjennskap til språket. I tillegg til å daglig lese noen sider i læreboken, pugge ord på trikken, lese setninger høyt for seg selv, osv., bør man arbeide grundigere, tilsvarende én arbeidsdag eller mer, minst én gang eller to i uken. Gode kurs og innføringsbøker følger en progresjon som er tilpasset en slik arbeidsmengde. Med gode teknikker og hardt arbeid kan man i mange tilfeller lære den grunnleggende grammatikken og et basisordforråd det første halvåret og deretter anvende mer tid på lesning av tekster og bruk av ordbok og referansegrammatikk det andre halvåret. Håndbøker og sekundærlitteratur bør man gjøre seg fortløpende kjent med, gjerne også lettleste fremstillinger av den kulturtradisjonen språket tilhører. For klassiske skriftspråk finnes ofte en rekke gode ressurser gratis tilgjengelig som PDF eller i andre formater, ettersom mange av standardverkene er relativt gamle og ikke lenger opphavsrettsbeskyttet.